

Η ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩ

Το 2000 ήταν έτος σημαντικών εξελίξεων για το τραπεζικό σύστημα της Ελλάδας. Το ECOFIN, στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής που πραγματοποιήθηκε στην Πορτογαλία στις 19 και 20 Ιουνίου 2000, ενέκρινε την ένταξη της Ελλάδας στην ευρωζώνη από την 1η Ιανουαρίου 2001. Το γεγονός αυτό κατέστησε αναγκαία την έγκαιρη προετοιμασία των τραπεζών για την εισαγωγή του ευρώ τόσο σε λογιστική (1.1.2001) όσο και σε φυσική μορφή (1.1.2002). Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών συμμετείχε δυναμικά στο συντονισμό και την υποβοήθηση του έργου των τραπεζών για την ομαλή και απρόσκοπτη μετάπτωση στο περιβάλλον ευρώ, η οποία και πραγματοποιήθηκε επιτυχώς στα τέλη Δεκεμβρίου του 2000, χωρίς να χρειαστεί να ληφθούν μέτρα έκτακτης ανάγκης.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, στα πλαίσια της στενής συνεργασίας που είχε με το δημόσιο τομέα, συμμετείχε σε ομάδες εργασίας που συγκροτήθηκαν σε εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ, όπως στην ομάδα Task Force του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, στην Επιτροπή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για το Σχέδιο Εισαγωγής Τραπεζογραμματίων και Κερμάτων Ευρώ και στη Συντονιστική Επιτροπή Δράσης Ευρώ του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

Η Συντονιστική Επιτροπή Ευρώ της ΕΕΤ συνέχισε τις εργασίες της παράλληλα με τη Νομική Επιτροπή Ευρώ, τη Διατραπεζική Επιτροπή Ευρώ και άλλες ad hoc ομάδες εργασίας που δημιουργήθηκαν στα πλαίσια της ΕΕΤ κατά τη διάρκεια του έτους 2000. Ειδικότερα, τα θέματα που αντιμετωπίστηκαν ήταν τα εξής:

ΝΟΜΟΣ 2842/2000 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Για την πληρέστερη εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των κοινοτικών κανονισμών 1103/97, 974/98 και 2866/98 του Συμβουλίου, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας προέβη στη σύσταση Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ. Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, η οποία ήδη από το 1999 είχε ξεκινήσει την επεξεργασία σχετικού σχεδίου νόμου, συμμετείχε ενεργά σε όλη την πορεία των εργασιών της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής του Υπουργείου. Ο εν λόγω νόμος (2842) ψηφίστηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2000 και ρυθμίζει μεταξύ άλλων τα εξής θέματα:

- μετατροπές και στρογγυλοποιήσεις,
- αντικατάσταση επιτοκίων,
- μετατροπή του δημοσίου χρέους,
- μετατροπή κεφαλαίου ΑΕ και ΕΠΕ,
- διπλή αναγραφή τιμών,
- διατάξεις κεφαλαιαγοράς και χρηματιστηρίων.

ΕΙΔΙΚΗ ΑΡΓΙΑ ΤΗΣ 2 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2001

Ενεργό συμμετοχή είχε η ΕΕΤ και στον καθορισμό της ημερομηνίας αυτής ως ειδικής αργίας για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, με στόχο την εξασφάλιση για τις τράπεζες χρονικού περιθωρίου, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τυχόν δυσχέρειες κατά τη διαδικασία της μετάπτωσης. Κατά την ημέρα αυτή οι τράπεζες, οι οποίες παρέμειναν κλειστές για το κοινό, είχαν τη δυνατότητα να διενεργήσουν τις τελευταίες δοκιμές των συστημάτων τους, ώστε να διασφαλίσουν την πλήρη ετοιμότητά τους για τη λειτουργία σε περιβάλλον ευρώ από τις 3.1.2001.

ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Στα πλαίσια της εισαγωγής του ευρώ και διαφόρων ζητημάτων που ανέκυψαν με τις επιταγές, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών επεξεργάστηκε μέσω της Νομικής Επιτροπής της, πρόταση νομοθετικής ρύθμισης για τη διευκρίνιση θεμάτων περί επιταγής σε δραχμές κατά το 2002, την οποία και υπέβαλε στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Παράλληλα προέβη στην επεξεργασία σύστασης προς τις τράπεζες αναφορικά με τη χρήση επιταγών σε δραχμές και ευρώ κατά τη μεταβατική και τελική περίοδο. Η σύσταση αυτή προβλέπει μεταξύ άλλων ότι από την 1η Ιανουαρίου 2002 και στο εξής δεν θα πρέπει να εκδίδονται επιταγές σε δραχμές, καθώς επίσης ότι οι τραπεζικές προμήθειες για τη διάθεση μπλοκ επιταγών σε ευρώ ή δραχμές δεν θα πρέπει να διαφέρουν. Επιπλέον παρέχει οδηγίες σχετικής ενημέρωσης για το συναλλακτικό κοινό.

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Το Σχέδιο Μετάβασης του Δημοσιονομικού Τομέα στο ευρώ, προέβλεπε τη μετατροπή σε ευρώ, από 1.1.2001, του υφιστάμενου χρέους της χώρας σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια. Σε ανάλογες ενέργειες είχαν προβεί και οι υπόλοιπες έντεκα χώρες της ευρωζώνης (για τις οποίες η μεταβατική περίοδος ξεκίνησε από την 1.1.1999) κατά τις τελευταίες ημέρες του 1998. Για τη μετατροπή αυτή, η οποία αποτέλεσε και το κύριο σημείο των εργασιών μετάπτωσης σε ευρώ κατά το τετραήμερο 29.12.2000-2.1.2001, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών συμμετείχε στις εργασίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Τράπεζας της Ελλάδος για τον καθορισμό της μεθόδου και των κανόνων μετατροπής, καθώς επίσης και την εκπόνηση λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος των απαραίτητων εργασιών.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΕΥΡΩ

Το 1998 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε τη Σύσταση 98/286 σχετικά με τα τραπεζικά έξοδα για τη μετατροπή σε ευρώ, με την οποία προτρέπει τα κράτη μέλη να προβούν στην εφαρμογή προτύπου καλής πρακτικής για τις μετατροπές σε ευρώ. Κατόπιν, στις 11.10.2000, εξέδωσε συμπληρωματικά νέα σύσταση, η οποία μεταξύ άλλων αναφέρεται και στο θέμα της ανέξοδης μετατροπής λογαριασμών. Στα πλαίσια αυτά η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών μερίμνησε εγκαίρως για τον εμπλουτισμό του ισχύοντα από το 1997 Κώδικα Τραπεζικής Δεοντολογίας με ειδικές διατάξεις που αφορούν στις τραπεζικές χρεώσεις για τη μετατροπή σε ευρώ. Συνοπτικά οι διατάξεις του Παραρτήματος 1 του Κώδικα Τραπεζικής Δεοντολογίας προβλέπουν τα ακόλουθα:

- τη μετατροπή σε ευρώ, εισερχομένων και εξερχομένων πληρωμών και λογαριασμών κατά τη μεταβατική περίοδο, χωρίς επιβάρυνση και
- την ανέξοδη ανταλλαγή τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε δραχμές με τραπεζογραμματία και κέρματα σε ευρώ κατά την τελική περίοδο.

ATHIBOR – EURIBOR

Στα πλαίσια της αντικατάστασης του επιτοκίου αναφοράς ATHIBOR από το επιτόκιο αναφοράς EURIBOR, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών εξέδωσε τον Αύγουστο του 2000 δελτίο τύπου, σύμφωνα με το οποίο παύει να εισάγει τιμές του ATHIBOR στη σχετική σελίδα του Reuters από 1.1.2001. Σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τη χρήση του ευρώ, από την ίδια ημερομηνία, οποιαδήποτε αναφορά στο επιτόκιο ATHIBOR που προβλέπεται σε υφιστάμενες νομικές πράξεις, αντικαθίσταται από αναφορά στο EURIBOR.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών όρισε εκπροσώπους της στα ευρώ-παρατηρητήρια (επιτροπές φιλικού διακανονισμού καταναλωτικών διαφορών), που συστήθηκαν σε κάθε νομό της χώρας και λειτουργούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης. Στόχος των επιτροπών αυτών είναι η παρακολούθηση της εισαγωγής του ευρώ σε ό,τι αφορά στις συναλλαγές των καταναλωτών.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στα πλαίσια του επικοινωνιακού προγράμματός της και με στόχο την ευρύτερη πληροφόρηση σε ό,τι αφορά το ευρώ, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών πραγματοποίησε ενημερωτικές εκδηλώσεις στην Αθήνα, αλλά και σε διάφορες πόλεις της επαρχίας, με τη συνεργασία των τοπικών εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων. Σκοπός των εκδηλώσεων αυτών ήταν η ενημέρωση των επιχειρηματιών για τις αλλαγές που θα επιφέρει η εισαγωγή του νέου νομίσματος στις τραπεζικές εργασίες και γενικότερα στις συναλλαγές του κοινού με τις τράπεζες.

Παράλληλα η ΕΕΤ συμμετέχει και στην εκστρατεία πληροφόρησης για το ευρώ που προωθεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, μέσω της συνεργασίας της με την Τράπεζα της Ελλάδος.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Στα πλαίσια των εκδόσεών της, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών εξέδωσε οδηγό για τους επιχειρηματίες και τους καταναλωτές, με τίτλο “ΤΟ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ. 101 ερωτήσεις, 101 απαντήσεις”. Ο οδηγός επιχειρεί να καλύψει τις βασικότερες απορίες του επιχειρηματικού κόσμου, αλλά και των καταναλωτών γενικότερα, γύρω από τις διαδικασίες μετάπτωσης και τις συνθήκες λειτουργίας του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος σε ευρώ.

Σημαντική ήταν και θα συνεχίσει να είναι η συμβολή της ΕΕΤ στο σχεδιασμό των εργασιών για την εισαγωγή και κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ και την απόσυρση της δραχμής. Ήδη έχουν καθοριστεί οι βασικές ημερομηνίες προεφοδιασμού των τραπεζών και των εμπορικών επιχειρήσεων με τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ, με στόχο την κατά το δυνατόν ομαλότερη εισαγωγή του νέου νομίσματος σε φυσική μορφή την 1.1.2002. Συγκεκριμένα, ο προεφοδιασμός των τραπεζών από την Τράπεζα της Ελλάδος προβλέπεται ότι θα μπορεί να ξεκινήσει από την 1.10.2001 και των εμπορικών επιχειρήσεων από τις τράπεζες από την 1.12.2001. Οι τράπεζες έχουν σε μεγάλο βαθμό προσδιορίσει τις ποσοτικές ανάγκες τους για χαρτονομίσματα και κέρματα ευρώ για τις πρώτες μέρες του 2002 και έχουν έρθει ήδη σε επαφή με τις επιχειρήσεις που θα προεφοδιαστούν με ευρώ, έτσι ώστε με την έλευση του 2002 όλα τα καταστήματα να είναι σε θέση να επιστρέφουν στους καταναλωτές ρέστα σε ευρώ.

Παράλληλα, η ΕΕΤ συμμετέχει στις εργασίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για την κατάρτιση συμπληρωματικού νόμου για την εισαγωγή του ευρώ σε φυσική μορφή με προοπτική ολοκλήρωσης των σχετικών εργασιών κατά το τέλος Μαΐου.

Τέλος, σε επικοινωνιακό επίπεδο, η ΕΕΤ θα προχωρήσει στην κατάρτιση ενημερωτικών φυλλαδίων για το ευρώ κοινό με αντικείμενο τη χρήση του νέου νομίσματος ως μέσου πληρωμών σε φυσική μορφή, καθώς και τη χρήση των επιταγών σε ευρώ και σε δραχμές κατά το 2002 και στο εξής.

